

и украшения, били страстни къмъ златото и парите, крайно суевърни и жестоки, лути и свирѣпи на война и даже въ мирно време.

Общественото имъ устройство прѣставлявало слѣдующитѣ главни черти:

Нисшето съсловие или простия народъ се намиралъ почти въ робство и не се зачиталъ за нищо. Всичката властъ, всичкото влияние, всички права и прѣимущество, всички почести и отлиния принадлѣжали на двѣ висши съсловия — *друидитъ* или жрецитъ, и *конницитъ*, както ги нарича Цезарь, понеже тѣ не се сражавали иначе, освѣнъ на коне. Друидитъ сѫдили спороветъ и спрѣчкванията, частни и общи, оплакванията и углавнитъ дѣла, рѣшавали въпроситъ за миръ и война между племената и прочие. За това тѣ имали голѣмо влияние върху общественитетъ работи и управлението и се ползвали съ голѣмо уважение. Къмъ съсловието на конницитъ принаадлѣжали всички благородни и видни галли (като днешното дворянство). Главното имъ, най почетно занятие било войната — и тѣ я водили не-прѣкъснато. Лова билъ сѫщо любимо тѣхно занятие. Тѣмъ принаадлѣжало и гражданското управление и отъ тѣхната срѣда ежегодно се избирали, както главнитъ граждански управители, тѣй и главнитъ военни прѣводители. Всѣко племе имало свое особено управление и свои особенни управители и прѣводители; но сѫщевременно тѣ съставлявали единъ народъ, общитѣ работи на който се рѣшавали въ общенародни събрания. Трѣбва обаче да забѣлѣжимъ, че до и въ време на войната съ Цезаря галлитъ въобщѣ били постоянно раздѣлени на двѣ противни и враждебни една на друга политически партии, отъ които на чело на едната стояли еду-

итѣ или едуититѣ, отдавнашни съюзници на римлянитѣ, а на чело на другата — тѣ арвернитѣ, тѣ секванитѣ, а въ време на войната съ Цезаря — ремитѣ. Сѫщо тѣй били раздѣлени и всички други племена и общини взети по отдѣлно. Цезарь грижливо поддържалъ това раздѣление и твърдѣ искусно се ползвалъ отъ него.

Военното устройство на галитъ се прѣставлява въ слѣдующия видъ:

При обикновенитѣ случаи на война отивали най виднитѣ конници съ собственитетъ си дружини, съставени отъ домочадията имъ, подвластното имъ простолюдие и *солдуритъ*. Тѣй се наричали младежитѣ отъ благородно происхождение, които доброволно постъпвали при конницитъ на служба като оръженосци, давали имъ клѣтва за вѣрностъ и повиновение, учили се при тѣхъ на всичко, което се отнасяло до военното дѣло, и сподѣляйки съ тѣхъ трудоветъ, подвизитъ и славата имъ, участвуvalи и въ тѣхнитъ забавления, ловъ, пирувания и др. т. Солдуритъ, както и всички други отъ благородно происхождение войници въ дружинитѣ, се сражавали на коне, а простолюдието — пѣша. А въ случай на особенна важностъ или опасностъ извършвало се общо въоръжение на едно или нѣколко съединени племена, и въ тѣзи общенародни опълчения висшето съсловие съставлявало пакъ конницата, а простия народъ пѣхотата. Както въ обикновенитѣ случаи, тѣй и въ извѣнрѣднитѣ обстоятелства, отъ съсловието на конницитѣ се избиралъ, въ общенародни събрания, главенъ воененъ прѣводителъ, който обаче ималъ твърдѣ ограничена властъ и се намиралъ въ голѣма зависимостъ отъ прѣводителитѣ на частнитѣ дружини. Главната сила и най добрата частъ на галлскитѣ опълчения със-